

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9

IČ: 66001536; web: www.caoh.cz

Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65

100 10 Praha 10

*Zasláno do datové schránky 9gsaax4 a emailem na
standardní aktuální rozdělovník MŽP*

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2021/ICP-704

Místo a datum: Praha: 4.2.2021

**Věc: Trvání vážného problému s uplatněním výstupů z úpravy komunálních odpadů – plastů -
Žádost o stanovisko**

Vážení,

jak jsme vás již před časem upozornili dopisem č.j.: 2020/IPC-698, ze dne 21.9.2020, v České republice nastal s účinností nového zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech (dále jen zákon o odpadech), problém s uplatněním výstupů z úpravy komunálních odpadů vznikajících na třídících linkách. Aktuálně je zásadní problém zejména s uplatněním plastových odpadů. Jak jsme již v citovaném dopisu uvedli, problém je způsoben zněním § 36 odst. 5 zákona o odpadech a tím, že účinnost tohoto nového ustanovení nastala bez jakékoli legisvakance lhůty, tedy ihned dne 1.1.2021. Účinnost nového nastavení nastala bez možnosti, aby na tuto zcela zásadní změnu mohly dostatečně zareagovat obce a firmy, případně investoři do nových technologií. Níže proto uvádíme komentář k aktuálnímu stavu a zároveň vás žádáme o co nejrychlejší vydání stanovisek ke dvěma níže uvedeným problémům/otázkám.

MŽP na situaci zatím zareagovalo vydáním obecného metodického pokynu, ze dne 31.12.2020. V tomto metodickém pokynu je uvedeno, že **dle MŽP kapacitní problémy v ČR v této oblasti nejsou a že kapacity jsou podle MŽP dostatečné**. MŽP zároveň připouští, že kapacity mohou být zaplněny zahraničními odpady (*pozn.: které v definovaném procesu získaly pro dovoz do ČR povolení od MŽP*). Dále je v metodickém pokynu uvedeno, že **pokud by přeci jen kapacitní problémy byly, odkazuje MŽP na možnost skladování těchto odpadů do doby, kdy kapacity budou**.

K možnému skladování pouze stručně doplňujeme konkrétní příklad z praxe. Průměrná třídíčka v kraji má kapacitu 50 tun týdně. V regionu kraje je cca 7 těchto zařízení, která od ledna nemají kam uplatnit cca 70% výstupů z třídění plastů. To znamená na jedno zařízení cca 1120m³ těchto plastových výmětů za týden ve volném stavu a ve slisovaném stavu cca 210m³. Toto množství týdně nedokáže třídíčka uplatnit do recyklace a od 1.1.2021 je nově není možné ani uložit na skládku, pokud pro ně není na trhu žádné další reálné využití. Hmotnostně to znamená za kraj cca 245 tun týdně tohoto plastového

odpadu produkovaného v obcích a městech. Celkem se jedná o vysoké desítky tisíc tun plastových odpadů ročně, které aktuálně není v ČR kde uplatnit. Upozorňujeme, že žádná firma v ČR nemá tak velké skladové kapacity na odpady, kde by bylo možno překlenout aktuální kritické období do vybudování nebo uvolnění potřebných kapacit, a to ani řádově. Navíc by takové skladové kapacity nebyly ani umožněny a povoleny s ohledem na bezpečnostní a protipožární předpisy. Proto na úrovni firem není ani třeba dále rozebírat otázku potřeby cca 2 let na schvalovací proces, přípravu projektu nového skladu, finanční nereálnost projektu, apod. I pokud by byly vyřešené všechny technické a finanční problémy této cesty, pak její realizace vyžaduje nejméně 2 – 3 roky. **Problém je však třeba vyřešit nyní, protože tyto odpady jsou svázeny z obcí a měst každý den.** (pozn.: *I kdyby již existovaly dostatečné skladovací kapacity pro uskladnění přebytečných odpadů, tak to vůbec nezaručuje, že zařízení pro energetické využití odpadů dodatečně tyto naskladněné odpady přijme. Například cementárna po ukončení odstávky začne přijímat palivo ve svém standardním režimu od svých standardních dodavatelů (s ohledem na svoje kapacity, potřeby a možnosti) a naskladněné množství stejně zůstane na skladech jeho vlastníka (kapacita cementárny nenaroste).*

Poznámka ke kapacitám v ČR: existuje zásadní rozdíl v charakteru plastových odpadů vhodných pro energetické využití – na straně jedné to je primární výstup z třídící linky odděleně separovaných komunálních plastových odpadů, na druhé straně to je tuhé alternativní palivo připravené podle požadavků odběratele (obvykle zahrnuje plastové složky z třídíček ale i plastové odpady z výroby, frakce může činit například 2 - 3 cm). Nový zákon o odpadech však neposkytl dostatečný prostor pro rozsáhlejší přerod primárních výstupů z třídících linek na lépe uplatnitelné TAP (to vyžaduje kromě investic zejména přiměřený čas na realizaci a schválení takových projektů a vhodné legislativní nastavení pro tyto výrobní linky). Navíc bohužel stále není k dispozici velmi potřebná a již tolikrát ze strany MŽP slibovaná vyhláška k TAP.

Žádost o stanovisko k problému č. 1 - Pokud MŽP v metodickém pokynu uvádí, že dle jeho informací v ČR jsou dostatečné kapacity na uplatnění těchto odpadů, pak si dovoluujeme MŽP požádat o pokud možno neprodlené sdělení, či zveřejnění seznamu volných kapacit, kam by podle jeho informací bylo možno tyto odpady (obě formy) z obcí a měst nyní a v dalších měsících směřovat. Dodáváme, že jednotlivé firmy, ale i profesní svazy se v posledních týdnech velmi usilovně snažily najít možné volné kapacity a zatím ve vztahu k rozsahu problému zcela neúspěšně.

Už za měsíc leden se tak potvrdily obavy, které jsme sdělili v citovaném dopisu adresovaném MŽP již v září. Obavy, které jsme uvedli např. i v médiích (<http://www.caoh.cz/odborne-clanky-a-aktuality/hrozi-zruseni-zlutych-popelnic-v-obcich-a-mestech-poslanci-budou-rozhodovat-o-senatnim-posunu-ucinnosti-zakonu.html>). Aktuální situace je taková, že s ohledem na zásadní nedostatek volných kapacit pro uplatnění výstupů z třídění plastových komunálních odpadů se nyní naplňuje třetí z předpokládaných možných scénářů krizového vývoje. **S ohledem na problémy s možností odbytu, se služby svozu a zpracování plastů obcím a městům citelně skokově zdražují a tento trend bude pravděpodobně pokračovat. Ceny jsou však již nyní dle sdělení řady obcí na samé hranici akceptovatelnosti a v tomto trendu podle obcí již není možné dále pokračovat.**

Na odborném online semináři k nové odpadové legislativě konaném dne 27.1.2021, MŽP na dotazy k této kritické situaci sdělilo, že vhodným řešením podle MŽP je přeplatit zahraniční odpady ve stávajících kapacitách energetického využití v ČR. Objektivně jsou v tomto směru dvě možnosti: a) zákaz dovozu realizovaný zákonnou kompetencí MŽP (např. *článek 16 směrnice o odpadech*) nebo za b) přeplatit zahraniční dodavatele. MŽP sděluje jako vhodné řešení druhou možnost. Je však klíčové uvědomit si, že jde o komunální odpady z obcí a měst. V reálu tedy aktuální doporučení MŽP znamená, ještě o poznání zásadnější zdražení svozu a zpracování plastů z obcí a měst. Neboť již

současné platby by zdaleka nepokryly možnost vytlačení zahraničního odpadu z předemtných kapacit. Navíc logickou reakcí zahraničních dodavatelů reálně může být další navyšování jejich plateb a těžko říct, kde by se spirála zastavila.

Žádost o stanovisko k problému č. 2 - V tomto směru tedy žádáme MŽP o písemné sdělení, zda s využitím své kompetence zakáže/omezí dovozy vybraných odpadů s ohledem na kapacitní problémy v ČR anebo potvrdí, že řešením podle MŽP je skutečně cesta cenového vytlačení dovozu odpadů, tedy zásadního zdražení služby svozu plastů obcím. Svozové společnosti a provozovatelé třídících linek potřebují k dalšímu ještě významnějšímu zdražení vůči obcím a městům dostatečně silné zdůvodnění, že je to skutečně ono jediné možné řešení nastalého problému i dle gestora problematiky a tvůrce předemtného zákona a daného ustanovení, tedy dle MŽP.

Pokud se nepodaří najít reálné řešení stávajícího problému, na který jsme dopředu upozornili, budou stále více reálné i další již zmíněné scénáře kritického vývoje se všemi jejich důsledky.

Závěrem podtrhujeme, že **naše svozové a zpracovatelské společnosti chtějí se vznikajícími odpady nakládat co nejvíce dle odpadové hierarchie, ale bez souvisejících reálných časových, technologických a ekonomických podmínek k tomu, aby to bylo možné, se bohužel spíše vytváří další systémové problémy a negativní dopady na původce odpadů, v tomto případě na obce a města.**

V případě potřeby se ochotně budeme podílet na hledání možného řešení. S ohledem na vážnost situace však žádáme o aktivní řešení tohoto aktuálního problému co nejdříve.

Děkuji.

S pozdravem.

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel
Česká asociace odpadového hospodářství

Na vědomí:

Sdružení místních samospráv České republiky

Svaz měst a obcí České republiky

AOS EKO - KOM a.s.